

Motion till riksdagen 2012/13:U11

**av Torbjörn Björlund m.fl. (V)
med anledning av prop. 2012/13:66**

Svenskt deltagande i Europeiska unionens marina insats (Operation Atalanta)

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag på hur det kan säkerställas att de aspekter FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325, 1612 och 1820 behandlar genomsyrar såväl förberedelserna för insatsen som själva genomförandet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur Sverige ska följa upp den fortsatta rättsliga hanteringen av de misstänkta pirater som våra väpnade styrkor griper.

Motivering

Sedan 2008 skyddar Operation Atalanta civila fartyg från piratangrepp i Adenviken utanför Somalia. Operationen har ett mandat från FN:s säkerhetsråd och organiseras av EU. Riksdagen har vid två tidigare tillfällen beslutat om ett svenskt deltagande i Operation Atalanta. Den proposition som riksdagen nu ska ta ställning till föreslår att en svensk väpnad styrka under 2013 åter ska stå till Operation Atalantas förfogande. En förutsättning är att operationen får ett förnyat mandat genom beslut i FN:s säkerhetsråd. Skillnaden mot tidigare svenska insatser är att Operation Atalanta har fått ett utökat mandat. Det nya mandatet innebär att de deltagande ländernas styrkor kan komma att sättas in såväl i Adenviken som i delar av Indiska oceanen, fungera som beväpnade vakter på civila fartyg, använda tekniska hjälpmedel för att spåra misstänkta farkoster, oskadliggöra piraternas farkoster, genomföra fritagningsoperationer och attackera baser på land.

Fel! Okänt namn på

Vänsterpartiet instämmer i den i propositionen uttryckta uppfattningen att det är viktigt att skydda livsmedelsleveranserna till den nödställda befolkningen i Somalia. Vi instämmer också i bedömningen att resolutionerna från Förenta Nationernas säkerhetsråd utgör ett tillräckligt folkrättsligt mandat för insatsen.

När det gäller det utökade mandatet för Operation Atalanta gör regeringen bedömningen att den svenska styrkan inte kommer att delta i eventuella attacker mot baser på land. Skulle detta förändras bör regeringen återkomma till riksdagen med en ny proposition. Vänsterpartiet säger ja till att de svenska styrkor som ska ingå i Operation Atalanta deltar i insatser till havs, men inte på land.

Att Sverige åter deltar i Operation Atalanta innebär också en förnyad relevans för FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet, 1612 (2005) om barn i väpnade konflikter och 1820 (2008) om sexuellt våld i väpnade konflikter. Ingen av dessa resolutioner nämns dock i propositionen. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett förslag på hur det kan säkerställas att de aspekter resolutionerna behandlar genomsyrar såväl förberedelserna för insatsen som själva genomförandet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I samband med gripandet av misstänkta pirater uppstår olika risker: risken att ingen nation vill ta ansvar för de misstänkta piraterna och att de därför släpps utan rättegång och då kan begå nya brott, risken att de olika styrkor och nationer som deltar i gripandet och de nationer dit de misstänkta överlämnas misslyckas i sitt samarbete med att samla in och överföra bevisning mot de misstänkta och att de därför inte kan dömas, risken för att de misstänkta inte får en rättvis rättegång och att oskyldiga därmed kan komma att dömas för sjöröveri samt risken för att de dömda torteras eller på andra sätt behandlas illa i fängelset. Genom sitt deltagande i Operation Atalanta har Sverige ett eget ansvar för att minimera dessa risker. Detta ansvar kan Sverige inte i sin helhet överlåta på EU. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag på hur Sverige ska följa upp den fortsatta rättsliga hanteringen av de misstänkta pirater som våra väpnade styrkor griper. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 15 februari 2013

Torbjörn Björlund (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)

Siv Holma (V)

Kent Persson (V)